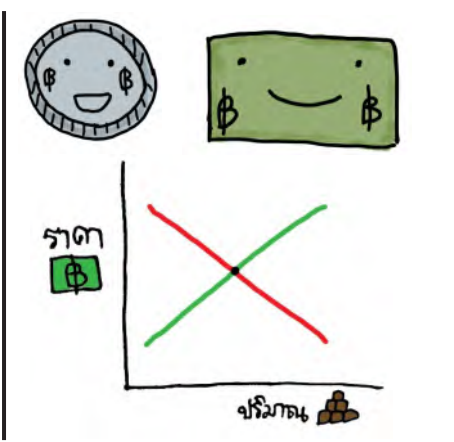
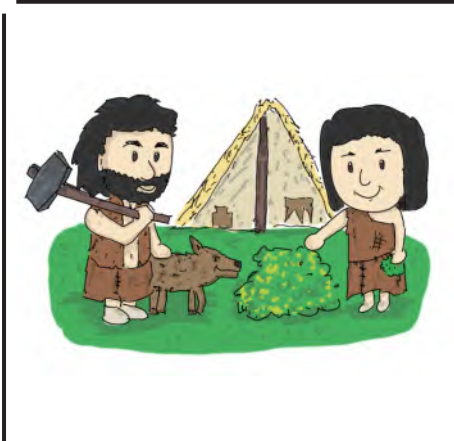
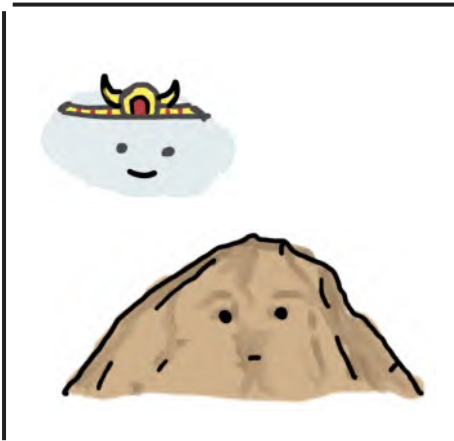

เตรียมพร้อมสอบเข้า ม. 1 ทุกสนามสอบ

สรุปเข้มด้วยภาพ

สังคม ป.4-6 เก่งได้ในเล่มเดียว

สรุปเนื้อหาด้วยรูปภาพการ์ตูน จำง่าย ไม่น่าเบื่อ อ่านได้รวดเร็วจบ
จากเพจ "สรุปสังคมด้วยภาพ By พี่ปุก-พีนิก"
ที่มีผู้ติดตามกว่า 200,000 คน

สรุปเข้มด้วยภาพ สังคม ป.4-6 เก่งได้ในเล่มเดียว

Copyright ©2024 by สรุปสังคมด้วยภาพ By พี่นุก

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ (ฉบับเพิ่มเติม) พ.ศ. 2558

ราคา 250 บาท

ห้ามนำส่วนใดส่วนหนึ่งในหนังสือ สรุปเข้มด้วยภาพ สังคม ป.4-6 เก่งได้ในเล่มเดียว

ไปทำซ้ำหรือเผยแพร่ในรูปใดๆหรือด้วยวิธีอื่นใดๆ ไม่ว่าจะทางอิเล็กทรอนิกส์ การถ่ายสำเนา การบันทึก หรือการบันทึกโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้เขียน

ผู้เขียน : สราวุธ กระจายขวัญ

ภาพประกอบ : สราวุธ กระจายขวัญ (พี่นุก)

บุญฤทธิ์ กระจายขวัญ (พี่นุก)

จัดทำโดย : สราวุธ กระจายขวัญ

83 ซอยประชาธิปไตย 2 ถนนประชาธิปไตย แขวงวัดกัลยาณ์ เขตธนบุรี กรุงเทพฯ 10600

โทรศัพท์ : 02-466-1683 อีเมล : sarawutkrataikwan@gmail.com

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ

สราวุธ กระจายขวัญ.

สรุปเข้มด้วยภาพ สังคม ป.4-6 เก่งได้ในเล่มเดียว : 110 หน้า

ISBN (e-book) 978-616-616-085-7

คำนำผู้เขียน

ในที่สุดหนังสือ “สรุปเข้มด้วยภาพ สังคม ป.4-6 เก่งได้ในเล่มเดียว” เล่มนี้ก็ได้ออกสู่มือผู้อ่านแล้วนะครับ

หนังสือเล่มนี้เป็นผลงานที่พี่นุกและพี่นิก ได้ทุ่มเทความพยายามทั้งหมด ทั้งร่างกายและแรงใจใส่ลงไปแบบไม่มียั้ง

ทำให้นั่นใจว่า หนังสือเล่มนี้จะทำให้น้องๆ ได้เห็นว่าการใช้รูปภาพมาช่วยในการเรียนการอ่านหนังสือ นั้น ช่วยให้เข้าใจได้ง่ายมากขึ้นจริงๆ

การเรียนด้วยภาพเป็นวิธีที่ผู้เรียนจะใช้เวลาน้อยที่สุด สนุกที่สุด และมีประสิทธิภาพในการจดจำบทเรียนได้มากที่สุดอีกด้วย

เหมาะสำหรับการเรียนวิชาที่มีเนื้อหาเยอะ และจำยาก อย่างเช่นวิชาสังคมศึกษา

วิธีการใช้หนังสือเล่มนี้ให้ได้ผลมากที่สุด นั่นคือเมื่อน้องๆ อ่านเนื้อหาแต่ละสาระวิชาเสร็จแล้ว ท้ายเล่มมีข้อสอบให้ทำในแต่ละสาระด้วย

ลองดูว่าโจทย์ที่พี่นุกคัดมาให้ทำนั้น ซึ่งล้วนแล้วแต่ออกสอบในสนามสอบต่างๆ บ่อยๆ

เมื่อน้องๆ ใช้รูปภาพมาช่วยในการทำข้อสอบแล้ว จะง่ายขึ้นมากขนาดไหน

และมันจะเปลี่ยนโลกทัศน์ในการเรียนหนังสือของน้องๆ ไปได้อย่างสิ้นเชิงครับ

พี่นุกไม่ได้พูดโดยไม่มีเหตุผลรองรับ แต่มันเกิดจากประสบการณ์ตรงของพี่นุกเองที่ใช้รูปภาพในการสอน มาเป็นเวลาเกือบ 10 ปีแล้ว

ภาพทุกรูปที่พี่นุกและพี่นิกวาดใส่ลงไปนั้นล้วนแล้วแต่มีความหมาย

ขอให้ทุกคนสนุกกับการเรียนวิชาสังคมแบบใหม่ครับ

พี่นุก

สรุปสังคมด้วยภาพ By พี่นุก-พี่นิก

รู้จักกับผู้เขียน

พี่นุก (สรายุทธ กระทยชัย)

อดีตวิศวกรที่ตอนเด็กๆเกลียดการวาดรูปเป็นอย่างมาก แต่เริ่มมาสนใจและหลงใหลในการจดบันทึกด้วยการวาดภาพอย่างง่ายๆ เมื่อ 10 ปีก่อน หลังจากที่ได้อ่านหนังสือที่ชื่อว่า The Back of Napkin ของ Dan Roam ทำให้ทุกวันนี้ต้องวาดนู่นวาดนี่อยู่เสมอเพราะมันเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตไปแล้ว

ปัจจุบันพี่นุกเป็นเจ้าของเพจ สรุปลังคมด้วยภาพ By พี่นุก ที่ใช้ภาพการ์ตูนมาสรุปเนื้อหาในบทเรียนที่เข้าใจยากให้เข้าใจง่าย

ซึ่งวิธีการนี้ได้รับผลตอบแทนอย่างดีจากคุณครูผู้สอนและน้องๆนักเรียน ที่รู้สึกว่าการเรียนการสอนไม่น่าเบื่อ มีบรรยากาศในการเรียนที่ดีขึ้น

พี่นุกจึงได้จัดทำหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาเพื่อเป็นอีกหนึ่งช่องทางให้ได้ทบทวนบทเรียนกันครับ

พี่นิก (บุญฤทธิ์ กระทยชัย)

สถาปนิกออกแบบภายใน ที่พอมีทักษะการวาดรูปการ์ตูน พี่นิกจึงได้ชักชวนมาช่วยวาดภาพในเพจสรุปลังคมฯ และในหนังสือเล่มนี้

พี่นิกเป็นผู้ช่วยของเพจ สรุปลังคมด้วยภาพ By พี่นุก ที่ใช้ภาพการ์ตูนมาสรุปเนื้อหาในบทเรียนที่เข้าใจยากให้เข้าใจง่าย

พี่นิกขอขอบคุณทุกคนที่สนใจผลงานภาพวาดของพี่นิก จึงทำให้ได้มีหนังสือเล่มนี้ขึ้นมาครับ

สารบัญ

สาระที่ 1 ประวัติศาสตร์	1
วิธีการทางประวัติศาสตร์.....	2
อาณาจักรโบราณในไทย.....	5
อาณาจักรสุโขทัย.....	6
อาณาจักรอยุธยา.....	8
อาณาจักรธนบุรี.....	13
อาณาจักรรัตนโกสินทร์.....	16

สาระที่ 2 เศรษฐศาสตร์	21
เศรษฐศาสตร์คืออะไร.....	22
การผลิต.....	24
หน่วยเศรษฐกิจ.....	27
เงิน.....	28
ธนาคารและสถาบันทางการเงิน.....	29
ภาษี.....	30
เศรษฐกิจพอเพียงและเกษตรทฤษฎีใหม่.....	31
สหกรณ์.....	33

สาระที่ 3 ศาสนา	35
ศาสนาคืออะไร.....	36
ตารางเปรียบเทียบองค์ประกอบแต่ละศาสนา.....	37
ศาสนาพราหมณ์ - ฮินดู.....	38
ศาสนาอิสลาม.....	40
ศาสนาคริสต์.....	41
ศาสนาพุทธ.....	43

สารบัญ

สาระที่ 4 ภูมิศาสตร์ 49

แผนที่และมาตราส่วน.....	50
พิกัดทางภูมิศาสตร์และการแบ่งเวลาโลก.....	51
ภูมิศาสตร์ประเทศไทย.....	52
ภูมิอากาศประเทศไทย.....	56
ทรัพยากรธรรมชาติของไทย.....	57
ภัยพิบัติทางธรรมชาติ.....	59

สาระที่ 5 หน้าที่พลเมืองฯ รัฐศาสตร์เบื้องต้น และกฎหมายในชีวิตประจำวัน 60

หน้าที่พลเมืองและวัฒนธรรมไทย.....	61
รัฐศาสตร์เบื้องต้น.....	65
การปกครองระบอบประชาธิปไตยของไทย.....	66
กฎหมายในชีวิตประจำวันที่ควรรู้.....	69

แนวข้อสอบทั้ง 5 สาระ 70

เฉลยข้อสอบพร้อมทั้งคำอธิบาย 89

History

สาร:ประวัติศาสตร์

วิธีการทางประวัติศาสตร์

วิธีการทางประวัติศาสตร์ คือ กระบวนการศึกษาเรื่องราวต่างๆในอดีตของสังคมมนุษย์ โดยอาศัยหลักฐานทางประวัติศาสตร์เป็นข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์ จุดเริ่มต้นครั้งแรกของวิธีการทางประวัติศาสตร์ถูกคิดค้นโดย เฮโรโดตัส บิดาแห่งประวัติศาสตร์ชาวกรีกโบราณ เมื่อประมาณ 2,500 ปีก่อน

เฮโรโดตัส
บิดาแห่งประวัติศาสตร์โลก

**สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
กรมพระยาดำรงราชานุภาพ**
บิดาแห่งประวัติศาสตร์ไทย

ขั้นตอนวิธีการศึกษาประวัติศาสตร์ มีด้วยกัน 5 ขั้นตอนดังนี้

1

1. กำหนดหัวข้อที่จะศึกษา

เป็นการกำหนดหัวข้อเรื่องที่ต้องการจะศึกษา โดยมีจุดประสงค์ที่แน่ชัดว่าจะศึกษาเรื่องอะไร ในช่วงเวลาสมัยใดในอดีต สถานที่ใด และเพราะเหตุใด

2

2. รวบรวมหลักฐานที่เกี่ยวข้อง

เก็บรวบรวมหลักฐานที่ต้องการศึกษา ทั้งหลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร และไม่เป็นลายลักษณ์อักษร โดยนักประวัติศาสตร์แบ่งหลักฐานความน่าเชื่อถือไว้ดังนี้ คือ หลักฐานขั้นต้น และหลักฐานขั้นรอง

3

3. ประเมินคุณค่าของหลักฐาน

นำหลักฐานที่ได้มาประเมิน ว่าเป็นหลักฐานจริงหรือไม่ (ประเมินภายนอก) และเป็นหลักฐานที่น่าเชื่อถือเพียงใด (ประเมินภายใน)

4

4. ศึกษาหลักฐานและวิเคราะห์ข้อมูล

คือการพิจารณาข้อมูลหลักฐาน ว่าผู้สร้างหลักฐานนั้นมีเจตนาที่แท้จริงเช่นใดในการสร้าง ขั้นตอนนี้เป็นขั้นตอนที่ต้องอาศัยความสามารถของผู้ตีความอย่างมาก เพราะต้องมีความรู้ประวัติศาสตร์ในยุคสมัยนั้นอย่างสูง

5

5. เรียบเรียงและนำเสนอข้อมูล

ขั้นตอนสุดท้ายที่มีความสำคัญมาก นั่นคือการนำเอาข้อมูลและข้อเท็จจริงทั้งหมดมาเรียบเรียงเป็นหมวดหมู่ เชื่อมโยงความสัมพันธ์และนำเสนอให้ตรงประเด็นกับเรื่องที่ศึกษา เพื่อที่จะเป็น “ความรู้ใหม่ทางประวัติศาสตร์”

หลักฐานทางประวัติศาสตร์

หลักฐานทางประวัติศาสตร์ คือ **แหล่งข้อมูลทางประวัติศาสตร์** ที่ประกอบไปด้วยร่องรอยการกระทำ การพูด การสนทนา การเขียน การประดิษฐ์ การอยู่อาศัย ที่ถูกสร้างขึ้นโดยมนุษย์ โดยนำมาเพื่อใช้ศึกษาค้นคว้าหาความจริงในอดีต

เราแบ่งหลักฐานทางประวัติศาสตร์ได้ 2 ประเภทดังนี้

1. แบ่งตามลักษณะ คือ หลักฐานทางประวัติศาสตร์แบบเป็นลายลักษณ์อักษรและแบบไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

ศิลาจารึกพ่อขุนราม

หลักฐานที่เป็นลายลักษณ์อักษร

คือ หลักฐานที่มีตัวอักษรบันทึกอยู่บนวัสดุที่เป็นหลักฐานเหล่านั้น เช่น บนกระดาด ใบลาน แผ่นหิน ตัวอย่างเช่น จารึกต่างๆ บันทึกชาวต่างชาติ พงศาวดาร จดหมายเหตุ เป็นต้น

พีระมิด โบราณสถานในยุคสมัยอียิปต์โบราณ

หลักฐานที่ไม่เป็นลายลักษณ์อักษร

คือ หลักฐานที่ไม่มีตัวอักษรอยู่บนหลักฐานนั้นเลย เช่น โบราณสถาน โบราณวัตถุ รูปปั้น ประติมากรรมต่างๆ โครงกระดูก ภาชนะเครื่องมือต่างๆ เป็นต้น

2. แบ่งตามลำดับความสำคัญ คือ หลักฐานขั้นต้น (ปฐมภูมิ) และหลักฐานชั้นรอง (ทุติยภูมิ)

จดหมายเหตุลาลูแบร์

หลักฐานขั้นต้น (ปฐมภูมิ)

เป็นหลักฐานที่ถูกบันทึกขึ้น โดยผู้ที่อยู่ในช่วงเวลายุคสมัยเดียวกับเหตุการณ์นั้น ถือว่าเป็นหลักฐานที่มีความน่าเชื่อถือมากที่สุด เช่น จารึก พระราชพงศาวดาร จดหมายเหตุ เอกสารส่วนบุคคล บันทึกของชาวต่างชาติ

นักวิชาการที่
วิจัยทางประวัติศาสตร์

หลักฐานชั้นรอง (ทุติยภูมิ)

เป็นหลักฐานที่ถูกบันทึกขึ้นภายหลังจากเกิดเหตุการณ์นั้นไปแล้ว มีความน่าเชื่อถือน้อยกว่าหลักฐานขั้นต้น โดยผู้เขียนได้ฟังคำบอกเล่าหรือศึกษาข้อมูลแล้วนำมาเรียบเรียงใหม่ เช่น บทความประวัติศาสตร์ หนังสือวิชาการ งานวิจัยทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น

การนับช่วงเวลาทางประวัติศาสตร์

เนื่องจากการศึกษาประวัติศาสตร์นั้น เป็นการศึกษาถึงช่วงเวลาเหตุการณ์ในอดีต การนับช่วงเวลาจึงต้องมีรูปแบบที่ช่วยให้ง่ายต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ รูปแบบการนับที่นักประวัติศาสตร์ใช้นั้น คือ **ทศวรรษ ศตวรรษ และสหัสวรรษ** เป็นการนับช่วงเวลาโดยแบ่งเป็น 10 ปี 100 ปี และ 1000 ปี

ทศวรรษ คือ ช่วงเวลา 10 ปี การนับทศวรรษมักใช้นับกับคริสต์ศักราชเป็นหลัก วิธีนับคือ นับปีที่ขึ้นต้นด้วยเลข 0 เป็นปีแรกของทศวรรษ แล้วสิ้นสุดด้วยเลข 9 ตัวอย่างเช่น ทศวรรษที่ 2000 คือช่วงเวลาในปี ค.ศ.2000-2009 ทศวรรษ 1990 คือช่วงเวลาในปี ค.ศ.1990-1999 เป็นต้น

ศตวรรษ คือ ช่วงเวลา 100 ปี วิธีนับคือ เริ่มนับปีที่ขึ้นต้นด้วยเลข 1 นับเป็นปีแรกของศตวรรษ แล้วสิ้นสุดด้วยเลข 100

พุทธศตวรรษ เริ่มนับจากปีที่พระพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว 1 ปี เป็นปีที่ 1 ไปจนถึงปีที่ 100 เป็นพุทธศตวรรษที่ 1 ตัวอย่างเช่น พุทธศตวรรษที่ 1 คือช่วงเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 1 -100 เป็นต้น พุทธศตวรรษปัจจุบันคือพุทธศตวรรษที่ 26 คือช่วงเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ.2501-2600

คริสต์ศตวรรษ เริ่มนับจากปีที่พระเยซูประสูติเป็นปีที่ 1 ไปจนถึงปีที่ 100 เป็นคริสต์ศตวรรษที่ 1 ตัวอย่างเช่น คริสต์ศตวรรษที่ 1 คือช่วงเวลาตั้งแต่ปี ค.ศ. 1 -100 เป็นต้น คริสต์ศตวรรษปัจจุบันคือคริสต์ศตวรรษที่ 21 คือช่วงเวลาตั้งแต่ปี ค.ศ. 2001-2100

สหัสวรรษ คือ ช่วงเวลา 1000 ปี วิธีนับคือ เริ่มนับปีที่ขึ้นต้นด้วยเลข 1 นับเป็นปีแรกของสหัสวรรษ แล้วสิ้นสุดด้วยเลข 1000 เช่น พุทธสหัสวรรษที่ 1 หมายถึงช่วงเวลาระหว่างปี พ.ศ. 1 – พ.ศ. 1000

พุทธสหัสวรรษที่ 2 หมายถึงช่วงเวลาระหว่างปี พ.ศ. 1001 – พ.ศ. 2000

พุทธสหัสวรรษที่ 3 หมายถึงช่วงเวลาระหว่างปี พ.ศ. 2001 – พ.ศ. 3000

คริสต์สหัสวรรษที่ 1 หมายถึงช่วงเวลาระหว่างปี ค.ศ. 1 – ค.ศ. 1000

คริสต์สหัสวรรษที่ 2 หมายถึงช่วงเวลาระหว่างปี ค.ศ. 1001 – ค.ศ. 2000

คริสต์สหัสวรรษที่ 3 หมายถึงช่วงเวลาระหว่างปี ค.ศ. 2001 – ค.ศ. 3000

การนับศักราชตามศาสนาสากล

การนับพุทธศักราช (พ.ศ.) เมียนมาร์เริ่มนับ พ.ศ. 1 ในปีที่พระพุทธเจ้าปรินิพพาน

ไทยเริ่มนับ พ.ศ. 1 หลังจากพระพุทธเจ้าปรินิพพานไปแล้ว 1 ปี

การนับคริสต์ศักราช (ค.ศ.) เริ่มนับ ค.ศ. 1 เมื่อพระเยซูประสูติ โดย ค.ศ. 1 เกิดเมื่อ พ.ศ. ผ่านไปแล้ว 543 ปี ดังนั้นจะเทียบศักราชดังนี้ พ.ศ. = ค.ศ. + 543

การนับฮิจเราะห์ศักราช (ฮ.ศ.) เริ่มนับ ฮ.ศ. 1 เมื่อปีมุฮัมมัด เดินทางอพยพจากนครเมกกะไปยังเมืองเมดิना โดย ฮ.ศ. 1 ตรงกับ พ.ศ. 1165 แต่เนื่องจากการนับปีปฏิทิน ฮ.ศ. จะมีความคลาดเคลื่อนทุกๆ 32 ปีครั้ง จึงต้องนับเทียบกับปีพุทธศักราชอีก 1122 ปี ดังนั้นจะเทียบศักราชดังนี้ พ.ศ. = ฮ.ศ. + 1122

ยุคสมัยก่อนประวัติศาสตร์

การจะแบ่งยุคว่ายุคไหนคือยุคประวัติศาสตร์ ในยุคนั้นต้องมีการประดิษฐ์ตัวอักษรใช้แล้ว ดังนั้นยุคสมัยก่อนประวัติศาสตร์ คือ ยุคสมัยที่ยังไม่มีการประดิษฐ์ตัวอักษรใช้ การศึกษาประวัติศาสตร์ในยุคนี้นี้ จะใช้หลักฐานพวกเครื่องมือเครื่องใช้เป็นหลัก โดยแบ่งได้เป็น 2 ยุคหลัก คือ ยุคหินและยุคโลหะ แต่ละยุคยังสามารถแบ่งเป็นยุคย่อยๆได้อีก ดังต่อไปนี้

1. ยุคหิน เป็นยุคที่มนุษย์ใช้หินเป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ และอาวุธ แบ่งได้เป็น 3 ยุค คือ

ยุคหินเก่า (2.5 ล้าน - 10,000 ปีก่อน)

ใช้ชีวิตไม่มีหลักแหล่งที่แน่นอน โดยจะเร่ร่อนตามฝูงสัตว์ป่า ใช้ชีวิตหาอาหารด้วยการล่าสัตว์และเก็บของป่า เครื่องมือและอาวุธของมนุษย์ยุคนี้นี้ทำขึ้นมาจากหินหยาบๆเท่านั้น

ยุคหินกลาง (10,000 – 6,000 ปีก่อน)

เครื่องมือและอาวุธถูกทำอย่างประณีตมากขึ้น แต่ยังคงใช้ชีวิตด้วยการเร่ร่อนล่าสัตว์ และไม่มีหลักแหล่งที่อยู่อาศัยแน่นอนเช่นเดิม

ยุคหินใหม่ (6,000 – 4,000 ปีก่อน)

มีการเพาะปลูกและเลี้ยงสัตว์ ทำให้ต้องตั้งถิ่นฐานที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่งที่แน่นอน (*จุดสำคัญของยุคนี้นี้) เครื่องมือเครื่องใช้และอาวุธทำขึ้นมามีความประณีตมากขึ้น เช่น ภาชนะดินเผา เครื่องประดับ

2. ยุคโลหะ เป็นยุคที่มนุษย์ใช้โลหะเป็นเครื่องมือ เครื่องใช้ และอาวุธ แบ่งได้เป็น 2 ยุคดังนี้

ยุคสำริด (4,000 ปีก่อน)

สำริด คือสิ่งที่มนุษย์ใช้ทองแดงผสมกับดีบุก แล้วมาหลอมรวมกันเป็นเครื่องมือ เครื่องใช้และอาวุธ โดยในยุคนี้ ชุมชนมนุษย์จะมีขนาดใหญ่และซับซ้อนมากขึ้น แต่ก็ยังคงดำรงชีวิตด้วยการทำการเกษตรและเลี้ยงสัตว์เช่นเดิม

ยุคเหล็ก (เริ่มประมาณ 3,000 ปีก่อน)

เป็นยุคที่มนุษย์นำเหล็กมาหลอมทำเป็นอาวุธ เครื่องมือ และเครื่องใช้ เนื่องจากว่าเหล็กมีความแข็งแรงและทนทานมากกว่าสำริด ยุคนี้เริ่มเข้าสู่ความเป็นอาณาจักร มีการทำศึกสงครามแย่งชิงอาณาจักรเพื่อขยายอาณาเขตดินแดน

อาณาจักรโบราณในดินแดนไทย

เป็นยุคก่อนสมัยอาณาจักรสุโขทัย มีอาณาจักรที่มีอำนาจเกิดขึ้นทั่วดินแดนไทย โดยอาณาจักรที่สำคัญๆ มีดังต่อไปนี้

อาณาจักรทวารวดี (พุทธศตวรรษที่ 11-16)

จุดศูนย์กลางอยู่ที่แถบลุ่มน้ำเจ้าพระยา สันนิษฐานว่าอยู่ที่ จ.นครปฐม และเมืองอุททอง จ.สุพรรณบุรี นับถือศาสนาพุทธนิกายเถรวาท

อาณาจักรล้านนา (พุทธศตวรรษที่ 19-25)

สถาปนาโดยพญามังราย มีจุดศูนย์กลางอยู่ที่ จ.เชียงใหม่ ภายหลังในช่วงรัชกาลที่ 5 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ได้ถูกผนวกรวมกับดินแดนสยาม

อาณาจักรตามพรลิงค์ (พุทธศตวรรษที่ 13-18)

มีจุดศูนย์กลางอยู่ที่ จ.นครศรีธรรมราช เป็นจุดศูนย์กลางในการเผยแผ่ศาสนาพุทธ ลัทธิลัทธิขงจื๊อ

อาณาจักรละโว้ (พุทธศตวรรษที่ 12-18)

จุดศูนย์กลางอยู่ที่ลพบุรี ได้รับอิทธิพลมาจากอินเดียและขอม โดยนับถือศาสนาพุทธและพราหมณ์-ฮินดู

อาณาจักรศรีวิชัย (พุทธศตวรรษที่ 12-18)

อยู่บริเวณตอนใต้ของไทย จุดศูนย์กลางอยู่ที่เมืองไชยา สุราษฎร์ธานี นับถือพุทธนิกายมหายาน โดยอาณาจักรนี้เป็นเมืองท่า ซึ่งเป็นจุดศูนย์กลางในด้านการค้าทางทะเล

อาณาจักรฟูนัน (พุทธศตวรรษที่ 6-11)

เป็นดินแดนเก่าแก่ มีจุดศูนย์กลางอยู่ที่ลุ่มปากแม่น้ำโขง ปัจจุบันคือบริเวณเวียดนาม ได้รับอิทธิพลมาจากอินเดีย นับถือศาสนาพราหมณ์-ฮินดู

อาณาจักรหริภุญชัย (พุทธศตวรรษที่ 13-19)

ศูนย์กลางอยู่ที่ จ.ลำพูน รับวัฒนธรรมมาจากละโว้ มีผู้นำเป็นผู้หญิง คือพระนางจามเทวี ในเอกสารจีนโบราณ เรียกอาณาจักรนี้ว่า “หนี่หวังก๊ก” ภายหลังถูกผนวกเข้ากับอาณาจักรล้านนา